

REFERAT Magistraten d. 13-05-2025

Mødedato Tirsdag d. 13. maj 2025 kl. 08:30

Mødested Virtuelt via Teams

Indholdsfortegnelse

Referat fra møde i Magistraten den 6. maj 2025.....	3
Svar på forslag fra V og RV om budgetsikring af store komplekse kommunale projekter.....	4
Revideret vinter- og renholdelsesregulativ.....	6
Eventuelt.....	7
Orientering om udgiftsopbremsning på ejendomsområdet.....	8

Punkt 1: Referat fra møde i Magistraten den 6. maj 2025

EMN-2024-035536

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Referat fra Magistratens møde 06.05.2025

Punkt 2: Svar på forslag fra V og RV om budgetsikring af store komplekse kommunale projekter

EMN-2025-001151

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 13. maj 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø's indstilling af 2. maj 2025.

Venstre og Radikale Venstre henholder sig til det oprindelige forslag.

Liberal Alliance tog forbehold.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA V OG RV

Forslag

Der udarbejdes forslag til en generel model for anvendelsen af uafhængigt tilsyn ved større anlægsprojekter. Hvornår der evt. skal anvendes uafhængigt tilsyn kan blandt andet afhænge af økonomi, tidsramme for projektet, kompleksitet af projektet, kommunens egne erfaringer med typen af projekter osv.

Kultur og Borgerservice, Teknik og Miljø udarbejder med inddragelse af borgermesterens afdeling desuden et forslag til, hvordan et uafhængigt tilsyn konkret kan organiseres for hele Kongelunden, udover den tredjeparts-rådgiver der allerede er tilknyttet nyt Aarhus Stadion.

Motivation

Store kommunale projekter, har i flere tilfælde overskredet de oprindelige budgetter, hvilket skaber økonomisk pres og kan føre til tillidstab hos borgere og samarbejdspartnere. Det gælder fx i sagen om Aarhus nye stadion, anlæg af letbanen og nu også anlæg af Atletikstadion og Sportens Hus samt andre byggeprojekter. Hvis man ikke begrænser omfanget af budgetoverskridelser eller som minimum validerer prisestimer, kan dette føre til dårlige og uoplyste beslutninger om store projekter.

De underliggende årsager til at projekter overskrider deres budgetter og tidsplaner kan blandt andet være:

1. Optimismebias
2. Strategisk misrepræsentation
3. Manglende due diligence ift. udførelsen af estimer (bl.a. 'estimer' udført på baggrund af ekspertvurderinger mv.)

For at modvirke overskridelser foreslås det, at der fremadrettet i forbindelse med større og forventeligt vanskelige projekter indeholdes økonomi i projekt- og anlægsøkonomien til ekstern rådgivning, der baseret på historiske og robuste data. Derved sikres et stærkt empirisk grundlag ved budgetlægning som reducerer usikkerheder inden projekter igangsættes på et for spinkelt grundlag og med risiko for ødelæggende overraskelser.

Ved hovedparten af de større anlægsbyggerier er der i dag allerede tilknyttet en bygherrerådgiver, som understøtter Aarhus Kommune i forhold til entreprenøren. I mange tilfælde er dette tilstrækkeligt til at sikre budgetoverholdelse, da Aarhus Kommune og Aarhus Ejendomme ligeledes har erfaring med at gennemføre mere almindelige kommunale byggerier som skoler, dagtilbud, plejeboliger, botilbud, veje mv.

Ved de helt store byggerier som stadion, letbane osv. kan der være behov for yderligere ekstern hjælp og støtte. Disse byggerier er præget af stor kompleksitet og det er ofte typer af anlægsprojekter, hvor Aarhus Kommune som byggeherre ikke har erfaringer med den type anlægsprojekter. Disse projekter er også typisk gentegnet ved en anden organisering. For disse projekter vil der ofte være en politisk styregruppe/bestyrelse eller lignende.

For disse helt særlige projekter foreslås det, at den sædvanlige byggeherrerådgiver suppleres med en rådgiver, som står for et mere uafhængigt kvalitetstilsyn. Rådgiveren skal vurdere projektet og sammenspillet mellem byggeherre, bygherrerådgiver og entreprenør/leverandører. Det uafhængige kvalitetstilsyn ved de helt store og særlige projekter skal løbende af følge projektet og ikke mindst risici i projektet. Og i forlængelse heraf komme med vurderer af, hvorvidt de risici der er identificeret, også er tilstrækkeligt indarbejdet i økonomi og tidsplan for projektet. I løbet af projektet kan der som i dag indsættes milepæle. Ved hver milepæl eller skift i fase skal det uafhængige kvalitetstilsyn gennemgå projektet og de næste faser i byggeriet. Er budgettet stadig realistisk, er der afsat reserver til uforudsete udgifter osv. Den uafhængige rådgiver kan også se på kvaliteten af den del af byggeriet, der allerede er gennemført.

Konkret foreslås det, at et uafhængigt tilsyn nedsættes for store komplekse byggerier i Aarhus Kommune. Det uafhængige tilsyn skal hjælpe og understøtte relevante styregrupper med implementeringen af beslutningerne.

Five Case modellen

Forslaget ovenfor er blandt andet inspireret af "Five Case Modellen", der især er udbredt i Storbritannien til at sikre en informeret og effektiv ressourceanvendelse i den offentlige forvaltning, med afsæt i 5 perspektiver, henholdsvis Strategisk case (formål og strategisk relevans), Økonomisk case (cost-benefit og værdi), Kommerciel case (indkøb og leverandørkapacitet), Finansiell case (budget og finansiering) og Ledelsesmæssig case (governance og projektstyring).

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 05-02-2025

Punktnummer: 13

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 5. februar 2025 om magistratsbehandling af forslaget.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag

Bilag 2: Retningslinjer for styring og budgettering af store anlægsprojekter i Teknik og Miljø

Byrådsdebat 05.02.2025

Punkt 3: Revideret vinter- og renholdelsesregulativ

EMN-2025-004720

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 13. maj 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø's indstilling af 24. april 2025.

Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø udarbejder notat, der beskriver retningslinjer i forbindelse med snerydning på plejehjem og botilbud med videre for at sikre, at personale kan møde ind ved snefald.

Tilpasning af vinter- og renholdelsesregulativet på baggrund af beslutninger i budgetforlig.

Resume

På baggrund af beslutninger i budgetforligene 2024 og 2025 fremlægger Teknik og Miljø nu forslag til revideret vinter- og renholdelsesregulativ til forventet ikrafttræden 1. oktober 2025.

Regulativet indebærer en opgradering af servicemålene for vintervedligeholdelsen af vej- og stinetet, en ensartet klassificering af cykelstier for at forbedre forholdene for cyklister, aftaler med eksterne entreprenører, der kan bidrage til snerydning, samt en styrket indsats for at understøtte den kollektive trafik, herunder særlig opmærksomhed på busstoppesteder og letbanen. I ekstreme vintre foreslås der fleksible procedurer, der gør det muligt at fravige regulativet og tilpasse indsatsen til den aktuelle situation.

Ændringerne af regulativ og servicemål afholdes inden for vintertjenestens økonomi med de tilpasninger, der er udmøntet med beslutningerne i budgetforligene 2024 og 2025. Vedtagelsen af regulativet har i sig selv ikke økonomiske konsekvenser.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) byrådet vedtager nyt vinterregulativ, vedlagt som bilag 1.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Forslag til Vinter- og renholdelsesregulativ 2025

Bilag 2: Notat om ændringer i regulativ

Punkt 4: Eventuelt

Beslutninger

Stadsdirektøren orienterede om status i forbindelse med bortskaffelse af sprit, opkøbt under corona.

Punkt 5: Orientering om udgiftsopbremsning på ejendomsområdet

EMN-2025-005294

Beslutninger

Tilbagesendes Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø med bemærkning, at Magistraten i mødet den 13. maj 2025 har taget afdelingens redegørelse af 8. maj 2025 til efterretning.

Til kommende møde i Magistraten uddybes forhold vedrørende opbremsning, afledte konsekvenser for vedligeholdelse, periode for opbremsning, og faserne i genopretning af Aarhus Ejendomme, samt plan for intern kommunikation.

.

Resume

Som følge af økonomiske udfordringer på ejendomsområdet indføres med øjeblikkelig virkning en midlertidig udgiftsopbremsning som bl.a. omfatter stop af en række opgaver vedrørende vedligehold og modernisering af kommunens bygninger og udenomsarealer.

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at udgiftsopbremsningen vil medføre en besparelse i størrelsesordenen omkring 15-20 mio. kr. i 2025.

Akutte opgaver undtages fra udgiftsopbremsningen, herunder opgaver med betydning for sikkerheden samt opgaver med afgørende betydning for bygningernes funktionalitet.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Magistraten tager til efterretning, at Teknik og Miljø indfører en midlertidig udgiftsopbremsning på ejendomsområdet.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Det bemærkes, at en opbremsning af vedligeholdelsesudgifterne på sigt kan medføre højere omkostninger til genopretning af bygningerne. Borgmesterens Afdeling har herudover ingen bemærkninger til indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Initiativer til opbremsning af udgifter på ejendomsområdet